

پیشگفتار

مجموعه‌سازی به عنوان یکی از اولویت‌های اصلی و اساسی در مباحث حرفه کتابداری مطرح است. به طور طبیعی غنای کتابخانه‌ها با رشد کمی و کیفی مجموعه تداوم می‌یابد و مجموعه‌سازی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین وظایف هر کتابخانه محسوب می‌شود. امروزه کتابخانه‌ها از هر نوعی که باشند با مسائلی نظیر افزایش مجموعه، فضای محدود و ناکافی، فرسودگی مواد اطلاعاتی، تنگناهای بودجه، تغییر نیازهای کاربران، جابه‌جایی و تغییر برنامه‌ای و سازمانی مواجه‌اند. گرچه راه‌حلی واحد و ساده برای حل مشکلات وجود ندارد، روش جاری یا دوره‌ای برنامه به بحث مجموعه می‌تواند برخی از مشکلات مربوط به استفاده از منابع موجود و دسترس‌پذیری آن‌ها را کاهش دهد.

امیدواریم کتاب پیش‌رو با عنوان مدیریت مجموعه‌سازی برای دانشجویان رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی مفید واقع گردد. این کتاب شامل سه بخش کلی و دوازده فصل است: فصل اول به کلیات درباره نشر و ناشران در ایران و جهان اختصاص دارد. فصل دوم شامل تعاریف و مباحث کلی مجموعه‌سازی است. فصل سوم به انواع کتابخانه‌ها و انواع منابع اطلاعاتی برای مجموعه‌سازی، انواع کتابخانه‌ها و مجموعه‌سازی (کتابخانه ملی، کتابخانه تخصصی، کتابخانه دانشگاهی، کتابخانه عمومی، کتابخانه آموزشی) می‌پردازد. فصل چهارم ابزارهای انتخاب منابع را توضیح می‌دهد. در فصل پنجم معیارهای ارزیابی منابع اطلاعاتی، در فصل ششم مراحل و روش‌های انتخاب منابع اطلاعاتی، در فصل هفتم سفارش‌ها، در فصل هشتم شیوه‌های تأمین و تهیه مواد کتابخانه‌ای فارسی و خارجی، در فصل نهم شیوه‌های تهیه پاینده‌ها، در فصل دهم انواع رویکردهای خرید در مجموعه‌سازی، در فصل یازدهم امور مالی مربوط به مجموعه‌سازی و در فصل دوازدهم مدیریت هزینه‌ها (آشنایی با مدل‌های قیمت‌گذاری منابع اطلاعاتی و کنسرسیوم‌ها) بررسی شده است.

کتاب حاضر به سفارش گروه محترم علم اطلاعات و دانش‌شناسی «سمت» تألیف شده است و نویسندگان کمال تشکر خود را از سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت) که به چاپ کتاب اقدام کرده‌اند اظهار می‌دارند.

زهرا ابادری، فهیمه باب‌الحوادثی

مرداد ۱۳۹۷